

Ministerie van Veiligheid en Justitie
t.a.v. de heer Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreft

Uitstel toezending evaluatie Wet bewaarplicht telecomgegevens aan parlement

Amsterdam

11 september 2012

Geachte heer Opstelten,

Op grond van artikel 13.9 Telecommunicatiewet (Tw) had uw ministerie voor 1 september jongstleden een evaluatie van de Wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens (hierna: Wet bewaarplicht) aan het parlement moeten sturen. Dit is niet gebeurd. Het is onacceptabel dat uw ministerie deze wettelijke verplichting niet is nagekomen.

Bits of Freedom verzoekt u daarom vóór 1 oktober aanstaande i) aan te geven wanneer de evaluatie aan het parlement zal worden toegezonden, ii) te bevestigen dat u de handhaving van de Wet bewaarplicht zult opschorten, iii) te bevestigen dat u een wetsvoorstel tot intrekking van de Wet bewaarplicht zult voorbereiden en iv) te bevestigen dat u op Europees niveau zult pleiten voor intrekking van richtlijn 2006/24/EG.

Bewaarplicht is een gigantische inbreuk op privacy van Nederlanders

1. Zoals Bits of Freedom al heeft onderbouwd in haar advies ten behoeve van de evaluatie vormt het grootschalig en ongericht bewaren van telecomgegevens van vrijwel alle Nederlanders een gigantische inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en communicatievrijheid.¹
2. Zo'n inbreuk door de overheid is op grond van onder meer artikel 8 EVRM alleen toegestaan indien de inbreuk noodzakelijk is in een democratische samenleving. Die noodzakelijkheid is tot op heden niet aangetoond. Ook is niet bewezen dat het een proportioneel, subsidiair en effectief middel is.

¹ Zie: <https://www.bof.nl/live/wp-content/uploads/20120621-inbreng-evaluatie-bewaarplicht.pdf>

Grondige evaluatie moet noodzakelijkheid aantonen

3. Een grondige evaluatie van de bewaarplicht is dan ook dringend nodig. De regering heeft de wenselijkheid van zo'n evaluatie erkend door haar wetsvoorstel, na een consultatieronde, uit te breiden met een periodieke evaluatie. In artikel 13.9 Tw is vastgelegd dat die evaluatie de vraag moet beantwoorden in hoeverre is voldaan aan het behalen van de beoogde doelstelling van de Wet bewaarplicht. Bovendien zal de evaluatie moeten ingaan op de effecten van de maatregel, waaronder de gevolgen voor de persoonlijke levenssfeer.
4. Deze evaluatie is zo mogelijk nog urgenter, nu in de evaluatie van de Europese Commissie van 18 april 2011² de in het vorige punt benoemde vragen ook niet zijn beantwoord. De inbreng van uw ministerie op die evaluatie beantwoordt die vragen evenmin.³ Ondertussen is in verschillende rechterlijke uitspraken in heel Europa bevestigd dat de daar verplichte opslag van telecomgegevens in strijd was met het grondrecht op privacy.

Niet nakomen wettelijke verplichting tot evaluatie is onacceptabel

5. Uw ministerie is op grond van dit artikel 13.9 Tw verplicht om binnen drie jaar na het van kracht worden van de Wet bewaarplicht een evaluatie aan het parlement te sturen. Deze termijn is op 1 september verlopen. Uw ministerie is deze wettelijke verplichting niet nagekomen.
6. Het is onacceptabel dat uw ministerie niet heeft voorzien in een tijdige en grondige evaluatie van een maatregel met zo'n enorme impact op de privacy en communicatievrijheid van vrijwel alle Nederlandse burgers. Dat is extra schokkend omdat uw ministerie daartoe wel wettelijk verplicht is.

Opschorting zolang strijdigheid met EVRM niet onomstotelijk is weerlegd

7. Bits of Freedom constateert dat het ongericht bewaren van het communicatiegedrag van vrijwel alle Nederlanders een enorme inbreuk op de communicatievrijheid en privacy vormt, dat niet is aangetoond dat deze maatregel noodzakelijk in een democratische samenleving is en dat de maatregel daarmee in strijd is met onder meer artikel 8 EVRM. Zoals hierboven is opgemerkt is in talloze rechterlijke uitspraken geconcludeerd dat de op de Europese regelgeving gebaseerde wetten in strijd zijn met het recht op privacy.

Ook in Nederland is geen andere conclusie mogelijk: de Wet bewaarplicht is in strijd met het grondrecht op privacy en communicatievrijheid en moet worden ingetrokken. Zolang de evaluatie niet heeft plaatsgevonden moet de overheid in plaats hiervan de werking van de wet opschorten.

² Zie: <http://www.alexander-alvaro.de/archives/1904/test-2>

³ Zie: <https://www.bof.nl/2010/12/16/waardeloze-inbreng-justitie-voor-europese-evaluatie-bewaarplicht/>

Bits of Freedom verzoekt u daarom vóór 1 oktober aanstaande i) aan te geven wanneer de evaluatie aan het parlement zal worden toegezonden, ii) te bevestigen dat u de handhaving van de Wet bewaarplicht zult opschorten, iii) te bevestigen dat u een wetsvoorstel tot intrekking van de Wet bewaarplicht zult voorbereiden en iv) te bevestigen dat u op Europees niveau zult pleiten voor intrekking van richtlijn 2006/24/EG.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard ben ik graag bereid om het bovenstaande nader toe te lichten, mocht daaraan behoefte bestaan.

Hoogachtend,

Rejo Zenger

Een kopie van deze brief is verzonden aan de heer Verhagen, minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.